

TEHTÄVÄMATERIAALIPAKETTI 3: NUORET AIKUISET (16+)

Tehtävät © LANU ry

Nämä tehtävät on tarkoitettu opetuskäyttöön LANU!-festivaalin yhteydessä hyödynnettäväksi. Tehtäväsivuja saa tulostaa ja monistaa ja jakaa myös sähköisessä muodossa oppilaiden käyttöön. Tehtäviä saa myös vapaasti muokata ja soveltaa oman luokan käyttöön sopiviksi. Lanufestariit-Youtube-kanavan videot on julkaistu CC BY-NC-ND-lisenssillä, joka sallii videoiden esittämisen vapaasti opetuskäytössä. Tekijä (Lanufestariit) on mainittava esittämisen yhteydessä. Sama lisenssi koskee tehtäväpaketteja.

OHJE OPETTAJILLE:

Ohjelmat ilmestyvät ajastetusti LANU!-festivaalin **Youtube-kanavalle** ja **Facebook-sivulle** 4.–6. toukokuuta 2022. Ohjelmakartta on tapahtuman verkkosivuilla www.lanufestariit.fi (katso kohta "Ohjelma"). Videotallenteet ovat katsottavissa kevätlukukauden loppuun saakka. Instagram Live -lähetykset esitetään festivaalin Instagram-tililtä (@lanufestariit) suorina lähetysinä. Instagramin ja Facebookin ikäraja sovelluksen käyttämiselle on 13 vuotta. Voidaksesi seurata ohjelmaa Instagramissa sinun täytyy ladata sovellus puhelimellesi. Ohjelmat on jaettu kolmelle eri ikäryhmälle (8–12-vuotiaat, 13–15-vuotiaat ja 16+). Tarkemmat ohjelmakuvaukset ovat videotallenteiden saatetiedoissa. Kovin perusteellista kuvausta sisällöstä emme kuitenkaan voi etukäteen antaa, joten jos olet epävarma sopiiko ohjelman sisältö luokallesi, katso ohjelma ensin itse.

Käythän läpi oppilaiden kanssa festivaalin toimintaperiaatteet ennen ohjelman seuraamista. Ohjaathan omia oppilaitasi myös festivaalin aikana esimerkiksi asiallisessa kommentoinnissa.

Yleisö voi julkaista kommentteja tapahtuman sosiaalisen median kanavilla. Osaa esityksistä voi kommentoida reaaliaikaisesti. Kaikessa kommentoinnissa on noudatettava turvallisemman tilan periaatteita. Asiattomat kommentit poistetaan tapahtumatoimikunnan toimesta. Mikäli kommentin poistaminen suorassa lähetyksessä ei ole mahdollista, keskustelun valvoja antaa asianomaiselle huomautuksen.

Turvallisemman tilan periaatteet yleisölle

- Emme tee oletuksia kenenkään taustasta, sukupuolesta, seksuaalisuudesta, toimintakyvystä tai varallisuudesta. Näistä ominaisuuksista ei myöskään ole kohteliasta udella.
- Kunnioitamme muiden emotionaalisia rajoja ja pyydettyä korjaamme käytöstämme.
- Annamme kaikkien osallistua keskusteluun.
- Emme kommentoi kenenkään kehoa tai arvota ketään heidän kehonsa perusteella.
- Emme käytäydy uhkaavasti tai väkivaltaisesti.
- Emme trollaa, kiusaa tai pilkkaa.

1 TEHTÄVIÄ OPPITUNNEILLE FESTIVAALI-OHJELMIEN KATSOMISEN JÄLKEEN

OHJELMA 4: Unenomaista sarjakuvaa

Uniaiheinen sarjakuva

Tiia Salmelinin fantasiasarjakuvan päähenkilö Flar on unennäkijä. Kirjailijat ja taiteilijat voivat joskus saada ideoita unista. Uni-ideoiden hyödyntäminen ja muistaminen voi olla myös vaikeaa, koska unessa loistavalta tuntunut idea saattaa kunnolla valveilla ollessa tuntuakin hölmöltä. Tarinan lopetuksena ”kaikki olikin vain unta” on erityisen haasteellinen ja usein lässähtävä. Kaiken kaikkiaan unet tarjoavat kiinnostavia mutta myös haasteellisia aiheita taiteeseen.

Oletko sinä nähnyt mieleenpainuneen unen, tai mikä sinua unissa mietityttää? Toteuta A4-kokoinen sarjakuva, jonka aiheena on uni. Ruutuja voi olla yksi tai useampi. Mukana voi olla puhekuplia tai pelkkää kuvaa. Voit leikitellä fantasialla ja unen kummallisella logiikalla. Mukana voi olla painajaismaisuutta ja kauhua, mutta uni voi olla myös kaunis.

Huom! Älä ole liian kriittinen. Voit tarttua ensimmäiseen aiheeseen, joka alitajunnasta pulpahtaa pintaan.

OHJELMA 10: Kuvitteellisia tulevaisuuksia

Tulevaisuuden tutkimusta

Mitä tarkoittavat dystopia ja utopia? Millaisia todellisuuksia ne kuvaavat? Kuvitelkaa Suomelle dystopinen ja utopinen tulevaisuus. Millaiselta näyttää täydellinen maailma kahdensadan vuoden päästä? Entä päinvastainen? Hakekaa tietoa ja virikkeitä tulevaisuuden kuvitteluun esimerkiksi tietokirjoista, tiedeartikkeleista, podcasteista tai fiktiosta. Järjestäkää sitten luokassa tulevaisuuspaneelleja, joissa jokaisessa on 4 keskustelijaa. Panelistit keskustelevat teemasta ensin 10 minuuttia, sitten yleisö saa myös kommentoida.

Paneelien aiheita:

- Tulevaisuuden ravinto – mitä syömme, ja kenelle ruokaa riittää?
- Unelmien yhteiskunta – millainen olisi oikea utopia ja voisiko se toimia?
- Kapitalismin jälkeen – jos nykyinen talousjärjestelmä kaatuisi, mitä sen jälkeen voisi olla (kuten Enorannan romaanissa)?
- Paluu menneisyyteen – entäpä jos ihmiskunta palaisi taaksepäin johonkin aiemmin vallinneeseen?

- seen tilaan, esimerkiksi pieniin omavaraisiin yhteisöihin tai metsästäjä-keräilijöiksi?
- Demokratian tulevaisuus – kuka tulevaisuudessa hallitsee, ja miten päätökset tehdään? Tarvitsemme vahvoja johtajia vai laajaa keskustelua, johon jokainen kansalainen osallistuu?
 - Maailma ilman sotia – miten rauha olisi mahdollista saavuttaa? Heittäytykää rohkeasti idealisteiksi ja visioikaa, millaista olisi elää maailmassa ilman sotia.

Suomen Tietokirjailijat ry:n vinkit tietokirjoihin dystopioista, utopioista ja tulevaisuudesta:

- Jarno Limnéll, Mikko Dufva & Elina Hiltunen: Suomen tulevaisuudet (WSOY 2022)
- Kerttu Kotakorpi: Suomen luonto 2100. Tutkimusretki tulevaisuuteen. (Bazar 2021)
- Elina Hiltunen: Tulossa huomenna (Docendo 2019)
- Åsa Wikfors: Vaihtoehtoiset faktat – Tiedosta ja sen vihollisista (Aula & Co 2020)
- Yuval Noah Harari: Homo Deus. Huomisen lyhyt historia (Bazar 2017, suom. Jaana Iso-Markku)

Feikkítieto

Dystopioissa, kuten Anne-Maija Aallon romaanissa, on usein keskiössä yhteiskunta, jossa propaganda ja totuuden vääristely ovat arkipäivää. Valtamedia kertoo vain yhtä, väritettyä totuutta, ja esimerkiksi ulkomailta tihkuu tietoa hyvin vähän.

Käyttäkää hyödyksi YLEn materiaaleja:

[Valheenpaljastajan mediataitopaketti koululaisille ja opiskelijoille | Media- ja digitaidot | Oppiminen | yle.fi](#) Katsokaa ainakin Valheenpaljastaja-video.

Lisämateriaalia löytyy myös Kirjastokaistan kategoriasta "sananvapaus": [Sananvapaus - Kirjastokaista](#). Katsokaa ainakin video "Vale uutisen tunnistaminen": [Vale uutisten tunnistaminen - Kirjastokaista](#)

Kehitelkää sitten 2–3 hengen ryhmissä kuviteltuja, totuutta vääristäviä tekstejä, jotka paketoitte mahdollisimman aidon tietotekstin muotoon. Käyttäkää esimerkiksi mahdollisimman asiallista, "hienolta kuulostavaa" kieltä, jolla hämääte lukijan uskomaan sisältöön. Voitte keksiä kuvitteellisia haastateltavia ja olemattomia lähteitä. Voitte muokata mukaan valokuvan, joka myös toimii "todisteena". Jakakaa tekstit lopuksi koko luokalle.

Kuinka helppoa feikkítiedon kirjoittaminen on? Millä tavoin lukija voisi tunnistaa valheellisen artikkelin tai uutisen? Keskustelkaa aiheesta luokassa ja tehkää vielä yhdessä Valheenpaljastajan harjoituksia.

Genrevaihdos

Heidi Silvan on kirjailija, joka on kirjoittanut erityyisiä, eri genreihin sopivia kirjoja. Valitse jokin tunnettu teos, esimerkiksi jokin pinnalla oleva kirja tai tv-sarja tai monien tuntema klassikko. Valitse teoksesta jokin kohtaus, jonka monet muistavat, esim. tärkeä kohtaaminen, keskustelu, käänne tai vaikkapa taistelukohtaus. Kirjoita sen jälkeen katkelma tästä kohtauksesta täysin eri genressä. Romantiikasta kauhuksi, kauhusta dekkariksi, dekkarista fantasiaksi... Millainen esimerkiksi toimintakohtauksesta tulee, jos kerronnan muuttaakin romanttiseksi?

Pelitetoa

Tee itsellesi muistiinpanoja samalla, kun katsot dokumenttia. Mitä saat tietää pelikäsikirjoittajan työstä ja pelistudion toiminnasta? Laadi muistiinpanojesi pohjalta 2–3 kysymystä, joihin löytyy vastaus dokumentista. Hae lisätietoa ja keksi myös pari kysymystä dokumentissa mainituista peleistä, muista tunnetuista peleistä tai pelialasta yleisesti.

Yhdistäkää laatimanne kysymykset ja järjestäkää luokan/ryhmän kesken tietokilpailu peleistä.

2 ITSENÄISIÄ TEHTÄVIÄ KOTITEHTÄVIKSI TAI ETÄOPISKELUUN

Äänikirjakävely – 7 päivän haaste

Katso festivaaliohjelma 15, dokumentti äänikirjojen syntymisestä. Mitä uutta opit äänikirjoista? Oletko itse kuunnellut äänikirjoja? Valitse lyhyehkö, noin 7 tuntia normaalinopeudella kestävä äänikirja. Käy viikon ajan 1 tunnin mittaisella kävelylenkillä niin, että kuuntelet samalla äänikirjaa. Lenkin päätteeksi nauhoita lyhyesti talteen ajatuksiasi kirjasta. Kun olet saanut haasteen valmiiksi ja kirjan kuunneltua, kirjoita tai äänitä opettajallesi kooste lukukokemuksesta.

Voit pohtia esimerkiksi:

- Millaista äänikirjan kuunteleminen on verrattuna perinteisen kirjan lukukokemukseen?
- Koetko, että äänikirjojen kuuntelu sopisi sinulle jatkossakin? Miksi / miksi ei?
- Sekä liikunnalla että lukemisella on monia tutkittuja hyötyjä. Miltä tuntui yhdistää liikunta ja lukeminen äänikirjakävelyn muodossa?
- Mitä ajattelet tarinoiden formaattien tulevaisuudesta: ovatko äänikirjat tulleet jäädäkseen, entä säilyykö painettu kirja vielä tulevaisuudessa?

Lisävinkkejä:

- Voit lisätä haasteeseen myös hikiliikunnan: aina lenkin loppuun vaihda äänikirja juoksumusiikkiin ja hölkkää/juokse 15 minuuttia.
- Äänikirjakävelyn voi toteuttaa myös yhdessä jonkun kanssa, joko molemmat kuunnellen omia kirjojaan tai esimerkiksi metsäpolulla pienestä kannettavasta kaiuttimesta kuunnellen.

Vinkkejä alle 8 tunnin kestoisista äänikirjoista:

- Siiri Enoranta: Kesämyrsky (WSOY 2020, lukija Usva Kärnä)
- Novelliantologia "Blackout" (Otava 2022, lukijat Setumo Bodibe; Fiona Musanga; Irene Omwami)
- Ilkka Auer: Domowik (Haamu 2019, lukija Marja Valkama)
- Sini Helminen: Kaarnan kätöksessä (Saga Egmont 2021, lukija Roosa Honkonen)
- Sari Luhtanen: Isadella – Sydän kylmänä (Otava 2019, lukija Saara Lehtonen)
- Anssi Jokiranta, Pekka Juntti, Anna Ruohonen & Jenni Räinen: Metsä meidän jälkeemme (Like 2019, lukija Jalmari Laine)
- Julia Thurén: Kaikki kuluttamisesta – Näin aloin käyttää rahojani paremmin (Gummerus 2021, lukija Heljä Heikkinen)
- Kari Hotakainen: Tunteimatton Kimi Räikkönen (Siltala 2018, lukija Aku Laitinen)
- Johanna Vehkoo: Oikeusjuttu (Kosmos 2021, lukija Hannamaija Nikander)
- Koko Hubara: Ruskeat tytöt (Like 2017)

Kulttuurien keskellä

A. Keskustelutehtävä

Seuraa festivaaliohjelmasta Instagram-ohjelmat 12 (**Ilmatilaa – Nuori nainen kulttuurien ristipaineessa**) sekä 19 (**Lukupiirilive – Third Culture Kids**). Kirjoita samalla muistiinpanoja keskustelusta: mikä kuulostaa erityisen mielenkiintoiselta ja herättää huomiosi? Mitä haastatteluissa puhutaan kulttuurista, monikulttuurisuudesta tai eri kulttuurien risteyksessä elämisestä? Kuulostavatko kokemukset sinulle tutuilta vai vierailta? Mistä haluaisit tietää lisää? Valmistaudu muistiinpanojen avulla luokan/ryhmän yhteiseen keskusteluun, jonka voitte käydä joko livenä tai etänä.

B. Sanastotehtävä

Lue Third Culture Kids -lukupiirikirjaa ja tarkastele kirjan henkilötarinoiden kieltä. Etsi sanoja ja sanontoja, jotka ovat sinulle uusia ja/tai mielenkiintoisia. Kerää näitä talteen ja laadi sanasto, jossa avaat näiden sanojen ja sanontojen merkityksiä. Ovatko merkitykset selviä? Käykää keskustelua ja vertailkaa laatimianne sanastoja luokan/ryhmän kesken.

C. Kirjoitustehtävä

Valitse Third Culture Kids -kirjasta henkilö, jolle haluaisit kirjoittaa postikortin, viestin tai pidemmän kirjeen. Kirjoita. Kootkaa viestit yhteen virtuaalisesti tai luokan seinälle.

Tätä tehtävää ovat olleet ideoimassa Third Culture Kids -kirjan tekijät!

Taustatutkimusta novelliin

”Kirjoita siitä, mistä tiedät”, kuuluu eräs luovaan kirjoittamiseen liittyvä viisaus. Toisaalta kirjailija voi myös noudattaa ohjenuoraa ”Kirjoita siitä, mikä sinua kiinnostaa”: voi lähteä tutkimaan tietoa asiasta, josta ei tiedä vielä paljoa mutta josta haluaa kirjoittaa. Mistä aiheesta haluaisit kirjoittaa novelliin, mutta et tiedä vielä tarpeeksi aiheesta? Ehkä sinun tarvitsisi hakea tietoa vaikkapa historiallisesta ajankohdasta, eri kulttuurista tai ammatista?

Samalla kun mietit aiheitasi, katso festivaaliohjelmat 7 (**Myrrys**) ja 9 (**Sateenkaarevaa kauhua**). Pohdi, millaista taustatyötä nämä nuortenkirjailijat ovat tehneet ja miten he ovat hyödyntäneet tutkimaansa materiaalia kaunokirjallisuuden kirjoittamisessa.

Jaa työskentelysi osiin: 1 viikko taustatyötä, 1 viikko kirjoittamista. Hae tietoa eri lähteistä ja mieti, mistä saat luotettavinta tietoa. Käytä hakemiasi tietoja hyväksesi novellissa, mutta toisaalta älä ymppää tekstiin liikaa lukijaa uuvuttavaa faktatietoa. Muista, että tekstissä usein näkyy taustatyöstä vain jäävuoren huippu!

Kun tekstit ovat valmiita, antakaa pareittain tai pienissä ryhmissä palautetta toistenne novelleista. Miten kirjoittajan tekemä taustatyö näkyy novellissa? Tuleeko lukijalle tarpeeksi selitystä asioista, onko helppo pysyä kärryllä? Entä mistä olisi mielenkiintoista tietää vielä lisää?

3 LAAJA KIRJALLISUUSPROJEKTI

Ammattien historia ja tulevaisuus

Vaihe A.

Lue jokin teos, joka liittyy opiskelemaasi alaan tai sellaiseen ammattiin, joka sinua kiinnostaa. Voit valita kirjan liitteenä olevalta listalta, joko kauno- tai tietokirjallisuuden puolelta, tai voit etsiä itse kiinnostavan kirjan. Mitä saat tietää valitsemasi alan historiasta, kehityksestä ja tärkeimmistä keksinnöistä? Miten ala on muuttunut vuosisatojen varrella? Entä miltä näyttää alan tulevaisuus? Millaisia tämän alan työt voisivat olla vaikkapa 10 tai 50 vuoden päästä?

Samalla kun luet kirjaa, pidä lukupäiväkirjaa, johon kokoat mielenkiintoisia huomioita ja omia ajatuksiasi, joita lukiessa herää. Voit kirjoittaa käsin muistikirjaan, kännykän muistiinpanoihin tai nauhoittaa ajatuksia ääninauhuriin.

Vaihe B.

Katso festivaaliohjelma 9 (**Sateenkaarevaa kauhua**) ja 17 (**Max Paynestä Controliin**). Mitä saat tietää pelialasta ja työstä pelistudiolla? Entä millä tavoin Sini Helminen on tehnyt taustatyötä romaaniin, joka kertoo hautaustoimiston töistä? Voisitko itse kuvitella työskenteleväsi näillä aloilla – miksi / miksi et? Miten arvet näiden alojen kehittyvän tulevaisuudessa? Keskustelkaa pienryhmissä äidinkielen tunnilla tai kootkaa ajatuksianne yhteiseen dokumenttiin.

Vaihe C.

Projektityö. Kun olet lukenut kokonaisuudessaan vaiheessa A valitsemasi kirjan, toteuta joko käytännön työ tai kirjallinen työ:

1. KÄYTÄNNÖN TYÖ

Suunnittele ja toteuta jokin käytännön työ lukemasi kirjan pohjalta. Työ voi olla esimerkiksi historiallisen puvun suunnittelu, kampauksen kokeilu, historiallisten ruokien kokeilu tai "tulevaisuuden ruokalista".

2. KIRJALLINEN TYÖ

Kirjoita pohtiva essee alan/ammatin historiasta, nykyhetkestä ja/tai tulevaisuudesta. Rajaa aihe niin, että pääset käsittelemään juuri sinua kiinnostavia kysymyksiä.

Huom! Lisää lukuvinkkejä ja harjoituksia Tietokirjailijat ry:n julkaisussa "Tietokirjoja kouluun! Lukuvinkkejä yläkouluun ja toiselle asteelle":

[Tietokirjoja kouluun! -kirjakatalogi 2020 - Suomen tietokirjailijat ry](#)

Kirjalista:

Eri alojen ja ammattien historiaa ja tulevaisuutta käsittelevää kirjallisuutta nuorille aikuisille

TIETOKIRJAT

Yleisiä näkökulmia

- Minna Huotilainen: Lukiolaisen selviytymisopas (2021)
- Juha T. Hakala: Pääsykoeopas (Alma Talent 2015)
- Minna Huotilainen & Mona Moisala: Keskittymiskyvyn elvytysopas (Tuuma 2018)
- Ritva Kattelus & Tom Jokinen: Uraopas – Työelämän lyhyt oppimäärä (Gaudeamus 2017)
- Mia Malmi & Anna Reponen: Leijonatarinoita erityisille lapsille (Otava 2020)
- Perttu Pölönen: Tulevaisuuden lukujärjestys (Otava 2020)
- Satu Rämö & Hanne Valtari: Unelmahommissa – Tee itsellesi työ siitä mistä pidät (WSOY 2017)

Tiedettä ja teknologiaa

- Neil Degrasse Tyson & Gregory Mone: Tähtitiedettä kiireisille nuorille (Aula & Co 2019, suom. J. Pekka Mäkelä) **TÄHTITIEDE**
- Jessica Haapkylä: Meren tarina – Meribiologin tutkimusmatka Arktikselle (Into 2019) **(MERI)BIOLOGIA**
- Sixten Korkman: Talous ja utopia (Docendo 2012) **TALOUSTIEDE**
- Torsti Lehtinen: Sofian sisaret – Filosofian historian vaikuttavat naiset (Into 2020) **FILOSOFIA**
- Kirsi Lehto: Astrobiologia – Elämän edellytyksiä etsimässä (Ursa 2019) **ASTROBIOLOGIA**
- Jaakko Lindgren, Roope Mokka, Alekski Neuvonen & Antti Toponen: Digitalisaatio – Murroksen koko kuva (Tammi 2019) **TEKNOLOGIA**
- Joris Luyendijk: Rahan ruhtinaat – Matka pankkiirien suljettuun maailmaan (Atena 2016, suom. Mari Janatuinen) **TALOUSTIEDE, PANKKIALA**
- Richard Munson: Tesla – Modernin luoja (Aula & co 2020, suom. Pekka Tuomisto) **TEKNOLOGIA**
- Richard Osborne & Ralph Edney: Filosofia aloittelijoille (Niin & näin 2019) **FILOSOFIA**
- Tim Peake: Kysy astronautilta – Kaikki avaruudessa elämisestä (Into 2019) **TÄHTITIEDE**
- Tiina Raevaara: Minä, koira ja ihmiskunta. Lajien välisen yhteiselon historia (Like 2022) **BIOLOGIA**
- Carlo Rovelli: Seitsemän lyhyttä luentoa fysiikasta (Ursa 2016) **FYSIIKKA**
- Samuli Siltanen: Astu matematiikan maailmaan (Otava 2019) **MATEMATIIKKA**

Urheilumaailma

- Maurice Hamilton: F1-mestarit Fangiosta Räikköseen (Docendo 2020) **AUTOURHEILU**
- Sami Itani & Janne Tienari: Huipulle uusin eväin – Urheilu ja johtaminen 2020-luvulla (Otava 2020) **URHEILU**
- Juha Kanerva, Markku Kasila, Jouvi Lavikainen, Kalle Rantala & Vesa Tikander: Kivinen kisa-matka – Miesten jalkapallomaajoukkueen historia (Docendo 2020) **URHEILU/JALKAPALLO**
- Jere Nurminen: Kiira - Ehjäksi särkynyt (Otava 2018) **URHEILU/TAITOLUISTELU**
- Harri Pirinen: Kultaleijonien tarina 2019 (Bazar 2019) **URHEILU/JÄÄKIEKKO**
- Marika Riikonen: Hevostytöt – Mikä saa ihmisen raahautumaan tallille vuodesta toiseen? (Art House 2020) **HEVOSALA**

Kieli, media ja kulttuuri

- Raili Airikka-Haapaniemi ja Tiija Malmi: Pistos – Museoidun muodin käyttöohjeita (Reuna 2020) **MUOTI, TEKSTIILIALA**
- Roni Back & Ville Kormilainen: Tubettajan käsikirja (Otava 2017) **MEDIA-ALA**
- Mirjami Haimelin & Satu Rämö: Kynä – Kaikki tärkeä kirjoittamisesta (Tuuma 2020) **KIRJOITTAMINEN**
- Anni Ignatius: Korjaa kauniiksi – Käsikirja kodin vaatehuoltoon (Moreeni 2020) **TEKSTIILIALA**
- Kersti Juva: Löytöretki suomeen (SKS 2019) **KIELI**
- Ritva Kylli: Suomen ruokahistoria – Suolalihasta sushiin (Gaudeamus 2021) **RUOKAKULTTUURI, ELINTARVIKEALA**
- Maria Laakso & Johanna Rojola: Taltuta klassikko! (Tammi 2019) ja Taltuta klassikko goes länsimainen kirjallisuus (Tammi 2021) **KIRJALLISUUS**
- Karri Paleface Miettinen & Esa Salminen: Kolmetoista kertaa kovempi – Räppärin käsikirja (Like 2019) **MUSIIKKI**
- Juri Nummelin: Sarjakuvan lyhyt historia (Avain 2018) **SARJAKUVATAIDE**
- Osmo Tapio Räihälä: Miksi nykymusiikki on niin vaikeaa (Atena 2021) **MUSIIKKI**
- Hanna-Reetta Schreck: Säkenöivät ja oikukkaat (2021) **KUVATAIDE**
- Anu Silfverberg: Sinut on nähty (2020) **KULTTUURI/ELOKUVAT**
- Emma Vainio: Sirkus nyt – Suomalaisen nykysirkuksen tekijöitä, tarinoita ja historiaa (S&S 2019) **SIRKUS**

KAUNOKIRJAT

- Elisabeth Acevedo: Kaikilla mausteilla (Karisto 2020, suom. Leena Ojalatva) **RAVINTOLA-ALA**
- Holly Bourne: Niin käy vain elokuvissa (Gummerus 2019, suom. Kristiina Vaara) **ELOKUVATEATTERIALA**
- Oyinkan Braithwaite: Sisareni, sarjamurhaaja (WSOY 2020, suom. Kaisa Kattelus) **LÄÄKETIEDE, SAIRAANHOITOALA**
- Juno Dawson: Mallikappale (Gummerus 2020, suom. Aura Nurmi) **MALLIALA**
- Aleksi Delikouras: Nörtti 4 – Pro gamer (Otava 2016) **E-URHEILU**
- Kerstin Gier: Pilvilinna (Gummerus 2019, suom. Heli Naski) **HOTELLIALA**
- Maurene Goo: Tämä biisi on sinulle (Otava 2020, suom. Inka Parpola) **MUSIIKKI, MEDIA-ALA**

- Sini Helminen: Hurme (Myllylahti 2021) **HAUTAUSALA**
- Jenny Jägerfeld & Mats Strandberg: Frankenstein terapiassa – Kauhuklassikot psykologilla (Like 2020, suom. Sirje Niitepöld) **PSYKOLOGIA, TERAPIA**
- Emma Kantanen: Nimi jolla kutsutaan öisin (Gummerus 2019), **PELIALA**
- Anneli Kanto: Rottien pyhimys (Gummerus 2021) **KUVATAIDE**
- Juha-Pekka Koskinen: Tulisiiپی (Like 2019) **LENTÄMINEN**
- J.S. Meresmaa: Kenties tapan sinut vielä (Otava 2022) **E-URHEILU**
- Anniina Mikama: Myrrys (WSOY 2021) **LÄÄKETIEDE, MAANVILJELY, METSÄSTYS**
- Hanna-Reetta Schreck, Iida Turpeinen & Annukka Mäkijärvi: Ellen T (Teos 2019) **KUVATAIDE**
- Jussi Nikkilä: Näyttelijä (Tammi 2019) **TEATTERIALA, ELOKUVA-ALA**
- Anni Kuu Nupponen: Täydelliset sotilaat (Osuuskumma 2021) **ARMEIJA**
- Mal Peet: Maalivahti (Nemo 2012, suom. Ari Jaatinen) **AMMATTIURHEILU**
- Terhi Tarkiainen: Kitty, eli kuinka mies tuhotaan (Tammi 2020) **APTEEKKIALA**
- Angie Thomas: Betoniruusu (Otava 2021, suom. Terhi Kuusisto) **KAUPAN ALA**
- Marja-Leena Tiainen: Rakas Natasha (Myllylahti 2019) **VARTIOINTIALA**
- Kalle Veirto: Ohut hauska kirja 2 (Karisto 2018) **KIRJAKAUPPA, ANTIKVARIAATTIALA**
- Jukka Viikilä: Akvarelleja Engelin kaupungista (Gummerus 2016), **ARKKITEHTUURI**

SELKOKIRJAT

- Kari Hotakainen, selkomukautus Hanna Männikkölahti: Tuntematon Kimi Räikkönen (Avain 2019) **AUTOURHEILU**
- J.S. Meresmaa: Naakkamestari (Reuna 2020) **TEHDASTYÖ**
- Enni Mustonen, selkomukautus Tuija Takala: Paimentyttö (Opikie 2021) **MAATALOUS**
- Seija Niinistö-Salmela: Robotti ihmisen apuna (Kustannus oy Pieni Karhu 2017) **TEKNOLOGIA**
- Pertti Rajala: 50 keksintöä, jotka muuttivat maailmaa (Avain 2021) **TEKNOLOGIA**
- Karoliina Suominen: Maailmanuskonnnot (Avain 2015) **TEOLOGIA**
- Laura Tasa: Teatteri selkokielellä (Oppian 2021) **TEATTERIALA**